Civillieta Nr. C 26145514

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rēzeknē, 2015.gada 17.februārī

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis A.Jonikāns,

izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasībā pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu bērnu uzturam.

Aprakstošā daļa

2014.gada 2.decembrī Rēzeknes tiesā prasības pieteikumu pret /pers. C/ (turpmāk – atbildētāja) par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu bērnu uzturam iesniedzis /pers. B/ (turpmāk – prasītājs) norādot, ka pušu laulības laikā dzimuši bērni – 1998.gada 11.decembrī dēls /pers. D/, personas kods /personas kods/, 2000.gada 28.jūnijā dēls /pers. E/, personas kods /personas kods/, un 2002.gada 22.martā meita /pers. F/, personas kods /personas kods/, kuri dzīvo kopā ar prasītāju un atrodas viņa apgādībā. Atbildētāja materiālo palīdzību bērniem nesniedz. Ar Rēzeknes tiesas 2004.gada 12.novembra spriedumu no atbildētājas par labu prasītājam piedzīti uzturlīdzekļi bērnu uzturam 20 latu apmērā ik mēnesi katram, līdz bērnu pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām. Prasītājs vēlas palielināt uzturlīdzekļu apmēru, jo uzskata, ka uz šodienu ir mainījušies lietas apstākļi, proti, piedzīto uzturlīdzekļu apmērs neatbilst normatīvo aktu prasībām, bērnu uzturēšanas izmaksas pieaug, savukārt prasītāja maksātspēja ir stipri ierobežota – ģimenei piešķirts trūcīgas ģimenes statuss. Ziņu par atbildētājas darbavietu un viņas ienākumiem prasītāja rīcībā nav. Pamatojoties uz Civillikuma 177.panta ceturto daļu, 179.panta pirmo, otro un piekto daļu, Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantu, Civilprocesa likuma 1.pantu, 28.panta otro daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 127.pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 30.^{3}nodaļu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" prasītājs lūdz palielināt uzturlīdzekļu apmēru un piedzīt no atbildētājas, par labu viņam, uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. E/, personas kods /personas kods/, un meitas /pers. F/, personas kods /personas kods/, uzturam 96 *euro* apmērā, bet ne mazāk kā 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi katram bērnam, sākot ar prasības iesniegšanas dienu un līdz bērnu pilngadībai.

Tiesas dokumenti pusēm piegādāti Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā. Tādējādi, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}pantam, pusēm ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu, par viņiem nosūtīto dokumentu saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti.

Civillieta, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}pantam, nerīkojot tiesas sēdi, nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā, jo ne prasītājs, ne atbildētāja lietas iztiesāšanu tiesas sēdē nelūdza, tiesa lietu iztiesāt mutvārdu procesā par nepieciešamu neuzskata.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmajai daļai, puses informētas par tiesas, kas izskatīs lietu, sastāvu, pusēm izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Noraidījumi tiesnesim nav pieteikti.

Pusēm savlaicīgi, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajai daļai, 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punktam, paziņots datums – 2015.gada 17.februāris, kad sprieduma norakstu var saņemt tiesas kancelejā. Šis datums ir pilna sprieduma sastādīšanas datums.

Atbildētāja – /pers. C/, rakstveida paskaidrojumu par prasības pieteikumu nav iesniegusi, iebildumus pret prasību nav cēlusi. Paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība apmierināma un uzturlīdzekļi bērnu uzturēšanai palielināmi.

Tiesa noskaidroja, ka 1986.gada 28.februārī Bauskas rajona Dāviņu ciema izpildkomitejā /pers. B/, dzimis /datums/Rēzeknē, un /pers. C/, dzimusi /datums/Bauskā, noslēguši laulību, par ko laulību reģistrācijas grāmatā izdarīts ieraksts Nr.2. Pēc laulības noslēgšanas /pers. B/ piešķirts uzvārds – /uzvārds/(lietas lapa 7.). Pušu laulībā – 1998.gada 11.decembrī Rēzeknē dzimis /pers. D/, personas kods /personas kods/, 2000.gada 28.jūnijā Rēzeknē dzimis /pers. E/, personas kods /personas kods/, un 2002.gada 22.martā Rēzeknē dzimusi /pers. F/, personas kods /personas kods/, kuru vecāki ir: tēvs – /pers. B/, personas kods /personas kods/, māte – /pers. C/, personas kods /personas kods/ (lietas lapas 4.-6.). Ar Rēzeknes tiesas 2004.gada 12.novembra spriedumu no atbildētājas, par labu prasītājam, piedzīti uzturlīdzekļi dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. E/, personas kods /personas kods/, un meitas /pers. F/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai 20 latu apmērā ik mēnesi katram bērnam, sākot ar 2004.gada 12.novembri un līdz bērnu pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām. Rēzeknes tiesas 2004.gada 12.novembra spriedums spēkā stājies 2004.gada 3.decembrī (lietas lapas 8.,9.). Puses dzīvo atsevišķi un pušu kopīgie bērni dzīvo kopā ar prasītāju, prasītāja ģimenei līdz 2015.gada 31.janvārim bija noteikts trūcīgas ģimenes statuss, tas redzams no prasītāja paskaidrojumiem, Rēzeknes novada pašvaldības Sociālā dienesta izziņas Nr.4-15-6/183 (lietas lapa 17.). Prasītājs, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.pantam, pierādījumus par atbildētājas ienākumiem nav piestādījis, līdz ar ko tiesa pieņem, ka atbildētājai ienākumu nav.

Tiesa uzskata, ka atbildētājai ir pienākums uzturēt bērnus, jo saskaņā ar Civillikuma 179.panta otro daļu pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem. Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir pienākums rūpēties par bērnu, viņu uzturēt, t.i.,

ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšana, bērna kopšana un viņa izglītošana un audzināšana (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Tiesa uzskata, ka apstāklis, ka atbildētājai nav ienākumu, neatbrīvo viņu no pienākuma rūpēties par bērnu dzīvību un labklājību, sagādāt viņiem uzturu. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.pantu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 5.pantu bērna tiesību aizsardzības subjekti pirmām kārtām ir bērna vecāki.

Nosakot ikmēneša pabalsta summu, kas piedzenama no atbildētājas, tiesa ņem vērā, ka prasītāja ģimenei līdz 2015.gada 31.janvārim bija noteikts trūcīgās ģimenes statuss. Ņem vērā atbildētājas materiālo stāvokli, to, ka ziņu par viņas ienākumiem nav. Apstāklis, ka prasītājs audzina, kopj bērnus, dod uzturu samērā ar savām iespējām, neierobežo viņa likumā noteiktās tiesības prasīt uzturnaudu bērniem no otra vecāka. Tiesa uzskata, ka primārās ir bērnu intereses un situācija, kad bērni paliek bez uzturlīdzekļiem, nav pieļaujama.

Tiesa ņem vērā, ka saskaņā ar Civillikuma 179.pantu pienākums uzturēt bērnu gulstas uz abiem vecākiem, ka ir mainījies pušu materiālais stāvoklis, notikušas izmaiņas normatīvajos aktos. Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punkts nosaka, ka katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt minimālos uzturlīdzekļus katram savam bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, t.i., šobrīd 108 *euro* apmērā ik mēnesi.

Novērtējot pušu materiālo stāvokli, ņemot vērā pušu apgādībā esošo personu skaitu, tiesa uzskata, ka atbildētājai ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus katram bērnam 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, jo saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.pantu spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu bērniem izpildāms nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu un 39.panta pirmās daļas 5.punktu no atbildētājas valsts ienākumos piespriežama valsts nodeva, jo prasītājs no tās samaksas valsts ienākumos atbrīvots ar likumu un ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu, daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 191., 193.pantu, tiesa

NOSPRIEDA

/pers. B/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasību pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu bērnu uzturam apmierināt.

Palielināt uzturlīdzekļu apmēru un piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai uzturlīdzekļus 30 (trīsdesmit) procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, dēla /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai uzturlīdzekļus 30 (trīsdesmit) procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi un meitas /pers. F/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai uzturlīdzekļus 30 (trīsdesmit) procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar 2014.gada 2.decembri, līdz bērnu pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai 30 (trīsdesmit) procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, dēla /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai 30 (trīsdesmit) procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi un meitas /pers. F/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai 30 (trīsdesmit) procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar 2014.gada 2.decembri, līdz bērnu pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām, izpildīt nekavējoties.

Pēc izpildes atsaukt izpildrakstu Nr.C26119404 par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. C/, personas kods /personas kods/, /pers. B/, personas kods /personas kods/, labā dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. E/, personas kods /personas kods/, un meitas /pers. F/, personas kods /personas kods/, uzturam 20 latu apmērā ir mēnesi katram, sākot ar 2004.gada 12.novembri, līdz bērnu pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 347,84 (trīs simti četrdesmit septiņi *euro* 84 centi) *euro* apmērā un ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus 6,28 (seši *euro* 28 centi) *euro* apmērā, kopā 354,12 (trīs simti piecdesmit četri *euro* 12 centi) *euro*.

Noteikt /pers. C/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma, daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2015.gada 17.februāra, apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis **A.Jonikāns**